

**Výnos ministerstva sociální péče ze dne 19. července 1926, č. j. 8001-P,
o sociálním pojištění státních zaměstnanců.**

Podle § 2, zákona čís. 221/1924 Sb. z. a n., jest povinen pojištěním pro případ nemoci, invalidity a stáří, kdo v republice Československé vykonává práce neb služby na základě smluveného poměru pracovního, služebního neb učňovského (volontérského, praktikantského), a nevykonává jich jako vedlejší zaměstnání neb příležitostně.

Pouze pro případ invalidity a stáří jsou pojištěním povinni a pojištěni občané, vykonávající zákonitou presenční službu podle §§ 17 a 61, posl. odst. zákona č. 193/1920 Sb. z. a n., byli-li již dříve povinně pojištěni neb vstoupí-li do poměru povinně pojištěného v 6 měsících po návratu z presenční služby.

Zákon podrobuje tudíž pojistné povinnosti všechny osoby z povolání nesamostatně činné (i posluhovačky a pod.), pokud zaměstnání, o něž jde, jest hlavním pramenem jejich výživy. Tak nepodléhá pojištění žena, konající vedle obstarávání vlastní domácnosti, jež zaujímá největší část její pracovní doby, po určitou kratší dobu dne práce posluhovačky. Příležitostnou je práce tenkráte, když vzhledem k obvyklému zaměstnání jest zjevem pouze nahodilým, ojedinělým a netvoří tak řádný zdroj příjmů osoby pracující. Jest však pojištěním povinen zaměstnanec, jehož zaměstnání podle své povahy trvá u téhož zaměstnavatele pouze dočasně (nosič uhlí v úřadech, jehož služeb se používá jen v období zimním).

Podle § 5 a) zákona č. 221/1924 Sb. z. a n., jsou z povinného pojištění nemocenského vyňati ti, kdož mají v případě nemoci nárok na služné alespoň po dobu jednoho roku, anebo na dávky rovnocenné dávkám podle tohoto zákona.

Podle § 6 a (e) cit. zákona jsou z povinného pojištění invalidního a starobního vyňati ti, kdož mají v případě invalidity a stáří nároky alespoň rovnocenné nárokům podle tohoto zákona, jakož i ti, kdož jsou podrobeni pojištění podle právních předpisů o pensijním pojištění soukromých zaměstnanců.

Podle § 1, zákona č. 221/1925 Sb. z. a n., o nemocenském pojištění veřejných zaměstnanců, jsou pojištěni pro případ nemoci civilní zaměstnanci ve službě státu, státních podniků a veřejných fondů státem spravovaných, pokud mají v republice Československé bydliště a nepodléhají nemocenskému pojištění podle zákona č. 221/1924 Sb. z. a n.

V oboru působnosti resortu sociální péče jest tudíž v otázce sociálního pojištění zaměstnanců postupovati takto:

1. Úředníci a zřizenci (ve smyslu zákona č. 103/1926 Sb. z. a n.), pomocní kancelářští úředníci, kancel. oficianti a kancel. pomocníci (ve smyslu vládn. nařízení č. 113/1926 Sb. z. a n.), pomocní zřizenci (ve smyslu vládn. nařízení č. 114/1926 Sb. z. a n.), jimž podle platných předpisů přísluší v případě služební překážky nemoci, úrazem nebo policejními zdravotními předpisy odůvodněné a řádně prokázané plat po dobu jejího trvání, nejdéle však po dobu jednoho roku — a jimž jsou zaručeny normální pensijní nároky, budou — počínajíc dnem 1. srpna 1926 — automaticky pojištěni

podle zákona č. 221/1925 Sb. z. a n., o nemocenském pojištění veřejných zaměstnanců.

Za tyto zaměstnance jest platiti pojistné do »Léčebného fondu veřejných zaměstnanců«, jež činí 2% stálých požitků služebních (služebního platu — služné, činovné, výchovné — přídatku na děti a doplňovacího přídatku ženatých), nejméně však 16 Kč a nejvíce 50 Kč měsíčně. Z pojistného hradí zaměstnavatel i zaměstnanec po jedné polovině. Měsíční částka, připadající na zaměstnance, zaokrouhlí se, pokud není vyjádřena v korunách bez haléřů, na nejbližší nižší částku v korunách, přesahuje-li tuto částku nejvýše o 50 hal., jinak pak na nejbližší vyšší částku v korunách. Podle § 31, zákona č. 221/1925 Sb. z. a n., jest zaměstnavatel povinen při výplatách služebních požitků zaplatiti celé pojistné Léčebnému fondu, může však část pojistného, připadající na zaměstnance (pojištěnce), sraziti při výplatě požitků částkou, která připadá poměrně na toto platební období. Neužije-li toho práva, nemůže tak učiniti při žádné výplatě pozdější.

2. Smluvní zaměstnanci (sem nespádají smluvní zaměstnanci, uvedení ad 1.) — (individuální smlouva), jimž podle smlouvy přísluší v případě služební překážky nemocí, úrazem nebo policejními zdravotními předpisy odůvodněné a řádně prokázané služební plat po dobu jejího trvání, nejdéle však po dobu jednoho roku — jsou co do nemocenského pojištění postaveni na roveň zaměstnancům ad 1.; kromě toho podléhají pensijnímu pojištění podle zákona č. 89/1920 Sb. z. a n.;

3. smluvní zaměstnanci (sem nespádají smluvní zaměstnanci, uvedení ad 1.) — (individuální smlouva), vykonávající práce vyšší kvality, jimž není výjimečně v případě služební překážky nemocí, úrazem nebo policejními zdravotními předpisy odůvodněné a řádně prokázané zaručen nárok na služební plat po dobu jejího trvání, nejdéle však po dobu jednoho roku, ani na dávky, rovnocenné dávkám podle zákona č. 221/1924 Sb. z. a n., podléhají nemocenskému pojištění podle zákona č. 117/1926 Sb. z. a n. a pensijnímu pojištění podle zákona č. 89/1920 Sb. z. a n.;

4. státní (veřejní) pensisté, kteří jsou zaměstnáni jakožto smluvní síly a zaměstnání to jest hlavním a trvalým, podléhají nemocenskému pojištění podle zákona č. 221/1924 Sb. z. a n., ježto jim není v případě služební překážky nemocí, úrazem nebo policejními zdravotními předpisy odůvodněné a řádně prokázané zaručen nárok na služební plat po dobu jejího trvání, nejdéle však po dobu jednoho roku, ani na dávky, rovnocenné dávkám podle zákona č. 221/1924 Sb. z. a n. O tom jest uvědomiti příslušné pensijní likvidatury, aby neplatily za ně pojistné Léčebnému fondu podle § 1 d) zákona č. 221/1925 Sb. z. a n. Pensijnímu pojištění ovšem podrobeni nejsou, pakli jsou splněny předpoklady § 2 (1), bodu 1., příp. bodu 7. zákona č. 89/1920 Sb. z. a n. (že vstoupili teprve po dokonání 55. roku věku svého po prvé do zaměstnání, zakládajícího pojistnou povinnost, příp. že požívají invalidního důchodu podle pensijního zákona);

5. smluvní zaměstnanci nižšího druhu, pověřeni povšechně pracemi manuálního rázu (posluhovačky, uklízečky, nosiči uhlí a pod.), podléhají pojištění pro případ nemoci, invalidity a stáří podle zákona čís. 221/1924 Sb. z. a n., předpokládajíc, že jejich zaměstnání není vedlejším, ani příležitostným.